

Inhoud April 2018

Woord Vooraf	3
In Memoriam: prof. em. dr. Marcel Storme (1930-2018).....	4
Recent verschenen	5
Call for Papers	6
De rechtstraditie van de Lage Landen in de eigen taal: een canon	6
ESIL Conference Pre-Conference Call- Consumers or Producers of international law? Non-European experiences with the law of nations in comparative perspective	7
Journées internationales d'histoire du droit (Arras, 11-12 mei 2018).....	7
First Women Lawyers in Great Britain and the Empire Symposium (Twickenham, 29 juni 2018)	8
Workshop meeting 'Mobility: a bridge between the past and the present' (Wroclaw, 3-4 september 2018)	8
11-15 september 2018 – 72ste Sessie van de <i>Société Ferdinand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité</i> (Krakau, Polen)	8
18-19 oktober 2018 - Les professeurs allemands en Belgique : Circulation des savoirs juridiques et enseignement du droit (Brussel, België)	9
Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History.....	9
<i>The Paris Peace Conference and the Challenge of a New World Order</i> (Parijs, juli 2019)	9
Kalender.....	10
19 april 2018 - Dag van de jonge historici CegeSoma-Rijksarchief - (Brussel, België).....	10
19 april 2018 – Filosofiedag Thomas Hobbes (Leiden, Nederland).....	10
23-26 april 2018 - 1st Conference on Frisian Humanities (Leeuwarden, Nederland).....	10
25 april 2018 – Het Belgische privaatrecht tot een ruïne herleid? De gevolgen van de Eerste Wereldoorlog voor het Belgische privaatrecht (Leuven, België)	11
11-12 mei 2018 - Congres "Construction et déconstruction des territoires de l'Antiquité au Brexit", Société internationale d'histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons (Arras, Frankrijk)	11
17 mei 2018 - Symposium Parisian Peace Treaties (1919-1920 and the emergence of modern international law) (Tilburg, Nederland)	11

Rechtshistorische Courant

17-18 mei 2018 - Colloquium Pensée politique et propriété, XXVIème Colloque International de l'AFHIP (Toulouse, Frankrijk)	11
24-27 mei 2018 – Journées internationales de la société d'histoire (Bologna, Italië)	12
15 juni 2018 – Afscheidsrede Prof. dr. A.M.J.A. Berkvens (Maastricht, Nederland)	12
28-30 juni 2018 – Conferentie <i>Laws across Codes and Laws Decoded</i> (Parijs, Frankrijk)	12
19 oktober 2018 – Emeritaatsviering van Prof. Dr. Laurent Waelkens (Leuven, België)	12
Varia	12
Vacatures University of Helsinki	12

Woord Vooraf

Geachte lezer,

In 1999 verscheen het eerste nummer van *Pro Memorie*, een initiatief van wijlen Theo Veen. Dat er plaats was voor, en wellicht zelfs nood aan, een Nederlandstalig rechtshistorisch tijdschrift, blijkt uit de negentien jaargangen die inmiddels verschenen. Het eerste nummer van de twintigste jaargang zit op dit moment in de pijplijn.

Dit is overigens de gelegenheid om nog eens reclame te maken voor dit tijdschrift, dat lezenswaardige artikelen aanbiedt, boekbesprekingen en een gesmaakte reeks interviews met emeriti rechtshistorici. In tegenstelling tot veel andere periodieken is de kostprijs heel democratisch. De goede mix van algemene, regionale en lokale bijdragen, een gulden middenweg tussen puur juridische stukken en puur historische benaderingen, en een gevarieerd aanbod van zowel gevestigde coryfeeën als jonge onderzoekers maken van *Pro Memorie* een prachtig blad. Mede namens de redactie doen we graag nog eens een oproep aan iedereen om een abonnement te nemen, door contribuant te worden van Stichting OVR voor slechts € 39,00 (NL) of € 46,00 (BE) (zie <https://verloren.nl/tijdschriften/pro-memorie>).

In 2004, 2009 en 2014 werden de vijfde, tiende en vijftiende jaargang van het tijdschrift gevierd met een bijzonder nummer. Na het eerste lustrum kwam "Prominenten kijken om" uit, een bundel interviews met ervaren specialisten uit de verschillende takken van het recht, die de recente geschiedenis van hun discipline belichtten. Na jaargang tien volgde "De geschiedenis van de advocatuur in de Lage Landen", de proceedings van een in Gent gehouden colloquium. Na het derde lustrum verscheen "Rechtsgeschiedenis verbeeld", een rijkelijk geïllustreerd rechtsiconologisch nummer.

De redactie heeft beslist om voor 2019 te kiezen voor een publicatie over de Nederlandstalige rechtswetenschap door de eeuwen heen. Verder in deze Courant volgt een call for papers. Wij roepen, mede namens de redactie, graag zoveel mogelijk rechtshistorici op om hieraan mee te werken. De bedoeling is een soort canon vast te stellen van invloedrijke doctrine. Welke rechtsgeleerde boeken verdienen het 'onthouden' te worden? Bepaal mee de longlist van 'genomineerden'.

De redactie

In Memoriam: prof. em. dr. Marcel Storme (1930-2018)

Op 30 maart 2018 bereikte ons ook de droeve mare dat een grote vriend van de rechtsgeschiedenis, professor Marcel Storme is overleden. Professor Storme werd geboren in 1930 te Gent. In de voetsporen van zijn vader Jules Storme, doceerde hij procesrecht aan de Gentse rechtenfaculteit na een proefschrift over de bewijslast in het Belgische privaatrecht. Dankzij Marcel Storme en het Interuniversitair Centrum voor Gerechtelijk Recht, waarvan hij jarenlang de bezieler was, ontwikkelde het procesrecht aan de Vlaamse rechtenfaculteiten zich van een lelijk eendje tot een prachtige zwaan. Zijn impact als processualist was echter ver buiten de landsgrenzen merkbaar. Marcel Storme gold wereldwijd als de deken van de processualisten, nadat hij Mauro Cappelletti opvolgde als de voorzitter van de *International Association of Procedural Law*. Marcel Storme richtte bovendien reeds in 1988 een commissie op voor de harmonisatie van het procesrecht in Europa, waarmee hij de weg bereidde voor latere initiatieven, zoals de Lando-commissie of de *Draft Common Frame of Reference*.

Alle aandacht voor het procesrecht in Europa en in de wereld verhinderde niet dat Marcel Storme zich inzette voor de Vlaamse rechtscultuur die dankzij hem tot volle bloei kwam. Dit gebeurde o.a. dankzij de Vlaamse Juristenvereniging, waarvan hij jarenlang de voorzitter was en voornamelijk dankzij het *Tijdschrift voor Privaatrecht* dat hij een halve eeuw lang leidde. In die periode zorgde hij ervoor dat het TPR meer werd dan een tijdschrift. Het groeide uit tot een Instituut met eigen leerstoelen en prijzen, een vlaggenschip van de Vlaamse én de Nederlandse rechtscultuur.

Last but not least moet hier vermeld worden dat Marcel Storme een hart had voor geschiedenis en rechtsgeschiedenis. Abonnees van het TPR kregen regelmatig een geschenk van rechtshistorische inslag, zoals de prachtige facsimile van De Damhouders *Practijke Civile* of de *Cumulatieve editie van het Burgerlijk Wetboek*. Als geen ander bewees Marcel Storme in zijn lezingen en publicaties dat het recht niet zonder zijn geschiedenis kan en hij stond met raad en daad rechtshistorische onderzoekers bij die hem interviewden als levende geheugen van het Vlaamse recht. In het interview dat verscheen in "Prominenten kijken om" (bijzonder nummer *Pro Memorie* 2004) zei hij al bij wijze van terugblik: "Het gevoel dat ik nu mag hebben, is één van dankbaarheid." Het is die dankbaarheid die wij nu voelen voor een man die de rechtsgeschiedenis, het procesrecht en, vooral, het Vlaamse recht als geen ander gestimuleerd en tot het hoogste niveau gebracht heeft.

Recent verschenen

VINCENT GENIN, *Incarner le droit international. Du mythe juridique au déclassement international de la Belgique (1914-1940)*, Hilversum, P.I.E.-Peter Lang, coll. Enjeux internationaux 43, 2018, 250 p.

ISBN 9782807606036, €40.

ISBN eBook 9782807606043, € 40.

<https://www.peterlang.com/view/product/85494>

De Eerste Wereldoorlog was een kantelpunt binnen de geschiedenis en België speelde daarin een centrale rol, ook voor de geschiedenis van het internationale recht. De Duitse inval schond de eeuwigdurende, permanente en gegarandeerde neutraliteit van het grondgebied. Die neutraliteitsvraag kent de voorbije jaren een hernieuwde interesse, maar historici besteedden tot nu weinig aandacht aan wat de toenmalige Belgische internationaalrechtelijke experts daarover dachten.

Deze studie informeert over de kenmerken van een professioneel milieu, dat zich bezorgd toonde over oorlog, maar ook over de praktijken, codes, internationale netwerken, en de attitudes van juristen in het algemeen. Het geeft ook informatie over het beeld van België in die tijd en de positie van het land binnen het concert der naties. Het boek behandelt de algemene vraag in hoeverre de Belgische internationaalrechtelijke juristen van 1914 tot 1940 internationale netwerken weefden en aldus indicatoren vormen van de evolutie van België binnen de internationale hiërarchie en rechtsorde. Hoe beïnvloedde de oorlogservaring van 1914-1918 deze sociale groep?

Call for Papers

De rechtstraditie van de Lage Landen in de eigen taal: een canon

Pro Memoria wil in 2019 zijn twintigjarig bestaan vieren met een bijzonder nummer over de Nederlandstalige rechtswetenschap. Doorheen de geschiedenis droegen juristen uit de Lage Landen in hun eigen taal bij aan de vorming van het recht. Welke zijn de belangrijkste juristen die schreven in het Nederlands? Hoe innovatief waren ze? Waarom zijn ze bekend? Hadden sommige een uitstraling in de wereld? Volgde de Nederlandstalige rechtswetenschap meestal de buitenlandse en/of internationale ‘scholen’? Om die vragen te beantwoorden, lanceert de redactie een oproep aan alle juristen, historici en rechtshistorici van de Lage Landen om mee te werken aan soort van canon. Dit kan op twee manieren:

- Stuur een lijstje (van een drietal tot maximum tien) van de volgens u belangrijkste rechtsgeleerde boeken (in de zin van doctrine, geen wetboeken dus), die bijgedragen hebben tot de ontwikkeling van de Nederlandstalige rechtswetenschap in de Lage Landen, vanaf de middeleeuwen tot ‘vandaag’ (onder de enige voorwaarde dat de auteur overleden is). Dit kan door een mail te sturen aan p.brood@planet.nl, voor 1 mei 2018.
- Meld u aan als auteur van een (of meer) van de bijdragen (zie hieronder), die samen het bijzondere nummer zullen vormen. Dit kan door een mail te sturen aan p.brood@planet.nl, voor 1 juli 2018.

Deze zomer zullen alle suggesties samengevoegd worden tot een longlist, waaruit de definitieve shortlist van geselecteerde boeken en de respectieve auteurs zal vastgesteld worden door de redactie (daarbij wordt een gelijkmatige spreiding over de eeuwen nagestreefd). Teksten worden verwacht in de loop van het najaar, zodat het bijzonder nummer in het voorjaar van 2019 kan verschijnen. Artistieke frontispices van een aantal oude rechtsboeken zullen het boek feestelijk verluchten.

Wat wordt van elke bijdrage verwacht?

Het initiatief om dit soort canon vast te stellen, is geïnspireerd op *Formation and Transmission of Western Legal Culture. 150 Books that Made the Law in the Age of Printing* van Serge Dauchy et al. Voor de lijst van de Lage Landen (waarop we voorlopig geen cijfer kleven, maar een ‘top 100’ zou mooi zijn) komen zowel gedrukte boeken als handschriften in aanmerking. De klemtoon ligt op individuele titels, niet op de auteur. Het is dan ook niet uitgesloten dat verschillende boeken van dezelfde schrijver worden opgenomen.

Elke bijdrage bestaat uit vier deeltjes, samen een viertal pagina’s lang:

1. Algemeen (500 karakters): titel van het boek, auteur, jaar van eerste uitgave, link naar eventuele digitale versie, vijf trefwoorden.
2. Over de auteur (1500 karakters): geboorte- en sterfplaats en –datum; opleiding; historische omstandigheden; belangrijkste functies; belangrijkste andere werken
3. Over het boek:
 - a) Technisch (omvang, vorm, edities) (max. 500 karakters);
 - b) Inhoud (korte beschrijving) (500 à 1.000 karakters);
 - c) Belang van dit boek (2.500 karakters): plaats van dit boek in de rechtsontwikkeling, doel en publiek, belangrijkste bronnen, vernieuwende

elementen, vergelijking met andere boeken, wat was de invloed van het boek, latere kritieken;

4. Bibliografie (200 karakters): max. 5 verwijzingen naar studies over dit boek.

ESIL Conference Pre-Conference Call- Consumers or Producers of international law? Non-European experiences with the law of nations in comparative perspective

De evolutie van de Europese *law of nations* naar een universeel internationaal recht kreeg het afgelopen decennium brede wetenschappelijke aandacht. Vernieuwende benaderingen daagde de klassiek eenvoudige opvatting dat het Europese systeem zich eenvoudigweg tijdens de 19de eeuw uitbreidde over het grootste deel van de planeet. Zo bekritiseerde de TWAIL-beweging het moderne internationale recht als een product van het westerse imperialisme en kolonialisme. Vanuit die bevindingen herbekeken (rechts)historici de opvattingen omtrent het internationale recht.

Vandaag onderzoeken wetenschappers de impact van lokale elites bij het vormgeven van de internationale wetgeving die in hun regio's werd opgelegd. In welke mate droegen zij succesvol bij tot het vormgeven van het internationale recht als geheel? Om die vraag te beantwoorden is een sterker analytisch kader nodig om het bredere beeld te verkennen en een nauwkeuriger begrip van hoe de ontmoeting binnen elke regio of elk land met het internationale recht verliep.

De *Interest Group for the History of International Law* ondersteunt deze nieuwe onderzoeken en wil de verschillende regionale ervaringen met elkaar contrasteren en vergelijken. Daartoe nodigt het onderzoekers uit om hun inzichten te delen over elk onderdeel binnen deze ontwikkelingen. Er is geen geografische of tijdelijke beperking voorzien.

Voorstellen worden uiterlijk op 15 april 2018 ingediend bij esilighil@gmail.com namens de Stuurgroep van de Interest Group, die gezamenlijk toezicht zal houden op het proces van blinde collegiale toetsing van de abstracts. Aanvragers worden uiterlijk 25 april 2018 op de hoogte gebracht van het resultaat van het selectieproces

Journées internationales d'histoire du droit (Arras, 11-12 mei 2018)

Op 11 en 12 mei organiseert de *Société d'Histoire du Droit et des Institutions des Pays flamands, picards et wallons* in de citadel van Arras een internationale conferentie rond het thema *Construction et déconstruction des territoires de l'Antiquité au Brexit*. Op die bijeenkomst kan eenieder juridische documenten van allerlei pluimage bespreken over talrijke onderwerpen zoals land- en zee grenzen, grenzen van jurisdicties, taalkundige grenzen, juridisch regionalisme en nationalisme, enz.

De presentaties mogen in het Frans, Nederlands dan wel in het Engels worden gebracht. Voorstellen kunnen naar het organiserend comité worden gestuurd: pascal.hepner@hotmail.fr; tanguylemar@yahoo.fr en pfisterlanganay@orange.fr.

First Women Lawyers in Great Britain and the Empire Symposium (Twickenham, 29 juni 2018)

Het *Centre for Law and Culture* organiseert op 29 juni 2018 een nieuw symposium rond *First Women Lawyers in Great Britain and the Empire*. Het centrale thema dit jaar is *The Road to 1919* die de honderdjarige herdenking van de *Sex Disqualification (Removal) Act* voor het voetlicht plaatst. Die wet zorgde ervoor dat vrouwen toegang kregen tot het juridische beroep. Maar wat is nu geweten over de totstandkoming van die tekst? Wat is er over deze 'strijd' bekend, waar is het neergeschreven, enz.? Wat was de dynamiek voor vrouwen zoals Helena Normanton om het recht tot toegang tot het juridische beroep te verkrijgen? The *First Women Lawyers in Great Britain and the Empire* streeft ernaar om experts binnen verschillende disciplines samen te brengen.

Geïnteresseerden kunnen een abstract indienen voor 23 april 2018 bij judith.bourne@stmarys.ac.uk. Zij is ook de contactpersoon voor verdere vragen omtrent deze conferentiereeks.

Workshop meeting 'Mobility: a bridge between the past and the present' (Wroclaw, 3-4 september 2018)

De *History & Archaeology Section* van de *Academia Europaea* organiseert begin september in het Poolse Wroclaw haar eerste tweejaarlijkse workshop. Het thema is *Mobility: a bridge between the past and the present*. Mobiliteit wordt in de meest brede zin van het woord gezien, met name het verplaatsen van mensen, dieren, planten, goederen, maar ook kennis. Het neemt onder meer ook de infrastructuur en de impact van die mobiliteit op de omgeving in ogenschouw. De organisatoren zoeken experts uit verschillende disciplines om die samen te brengen en eventuele kloven tussen die domeinen te overbruggen. Het ligt ook in de bedoeling van de organisatoren om de link tussen geschiedenis en archeologie te versterken en een constructieve dialoog op te bouwen met andere secties binnen de Academie.

Geïnteresseerde sprekers kunnen een voorstel van max. 300 woorden indienen voor 20 april 2018 bij de organisatoren via harwich.nikita@noos.fr.

11-15 september 2018 – 72ste Sessie van de Société Ferdinand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité (Krakau, Polen)

Na Parijs en Bologna reist de *Société pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité* naar het Poolse Krakau. De conferentie zal het thema *Plus ratio quam vis* centraal plaatsen. De papers die worden ingediend, moeten focussen op het Antieke Recht of op de erfenis van dat recht in latere tijden. Naar goede gewoonte blijft Frans de officiële conferentietaal, al zijn papers in Engels, Italiaans, Duits of Spaans ook mogelijk.

Iedereen die een paper wenst te presenteren stuurt voor 30 juni 2018 een korte samenvatting van ongeveer 10 regels. U kan zich registreren op www.sihda2018.pl. Voor al uw vragen kan u terecht bij de organisatoren via sihda2018@uj.edu.pl.

18-19 oktober 2018 - Les professeurs allemands en Belgique : Circulation des savoirs juridiques et enseignement du droit (Brussel, België)

De cultuurgeschiedenis kent de voorbije jaren een nieuw elan. Vooral nationale verschijnselen worden in het licht van internationale handel en transnationale invloedstromen herzien en het herdefinieert de blik op de ontstaansgeschiedenis van nationale grenzen. Transnationale bewegingen beïnvloedden de nationale geschiedenis zowel op politiek, economisch, sociaal als wetenschappelijk gebied. Recht, de circulatie van juridische ideeën en juridische kennis behoren ook daartoe. Aan de Belgische rechtenfaculteiten waren een aantal Duitse hoogleraren werkzaam, zoals Haus en Warnkönig, die hun stempel op het nationale recht drukten. In een land waarover beweerd wordt dat de negentiende eeuw er zich kenmerkt door de sterke aanwezigheid van de Franse invloed, is het onderzoek naar de Duitse professoren en circulatie van hun kennis zinvol.

De universiteiten van Brussel (VUB en ULB) bundelen hun krachten en organiseren rond dit thema een conferentie. Wie wenst deel te nemen kan een voorstel tot presentatie met bibliografie (samen max. 2500 karakters) voor 30 mei 2018 sturen naar raphael.cahen@vub.be en mjottran@ulb.ac.be.

Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History

Het jaarlijks verschijnende tijdschrift *Rechtskultur* handelt voor de editie van 2018 rond de thematiek van "Bankroet, schuld en krediet". Auteurs die een artikel, dat voldoet aan de hoogste wetenschappelijke standaarden, willen indienen kunnen dat doen voor 15 oktober 2018 via martin.loehning@jura.uni-regensburg.de.

Meer informatie, zie website: <http://www.uni-regensburg.de/rechtswissenschaft/buergerliches-recht/loehning/edition-rechtskultur/zeitschrift-rechtskultur/index.html>.

The Paris Peace Conference and the Challenge of a New World Order (Parijs, juli 2019)

De vredesconferentie van Parijs, die de Grote Oorlog beslechtte, blijft tot vandaag een van de meest controversiële evenementen in de hedendaagse geschiedenis. In juli 2019, honderd jaar later, vindt in Parijs een internationale conferentie plaats die het Verdrag van Versailles op een globale schaal zal bekijken. Vanuit verschillende invalshoeken en thema's wordt de naoorlogse wereldorde van naderbij bekeken.

De organisatoren mikken op een globaal deelnemersveld en roepen geïnteresseerden op om voor 1 juni 2018 zowel een abstract van niet meer dan 500 woorden als een cv door te sturen naar Axel Dröber: ADroeber@dhi-paris.fr. Vooral sprekers uit de niet-Westerse wereld worden aangemoedigd om hun papers op te sturen. Die papers kunnen handelen over de politieke, economische en sociale concepten die in de conferentie van Versailles heersten. Hoe concipieerde men de nieuwe wereldorde? Hoe werden de verdragen gelegitimeerd voor een nationaal publiek?

[Meer details](#) over deze conferentie vindt u ook op de [website](#).

Kalender

19 april 2018 - Dag van de jonge historici CegeSoma-Rijksarchief - (Brussel, België)

Op donderdag 19 april 2018 organiseert het CEGESOMA-Rijksarchief voor de elfde keer de *Dag voor Toekomstige Historici*. De bedoeling is om toekomstige historici en hun promotoren te helpen bij het zoeken naar een onderwerp voor hun masterscriptie en daarvoor worden de pas afgestudeerde, getalenteerde historici aan het woord gelaten. Dit jaar draait deze dag rond het thema *Repressie en collaboratie tijdens WOI en WOII* en de juridische archieven die in dat kader werden geproduceerd. Die bronnen hebben een groot belang voor de reconstructie van verschillende aspecten van de bezettingsgeschiedenis. Het [programma](#) is bekendgemaakt.

De dag gaat door in de conferentiezaal van het CEGESOMA, Luchtvaartsquare 29 te 1070 Brussel. Het begint om 9u15 en eindigt rond 16u45. Deelname is gratis, maar het wordt gewaardeerd uw aanwezigheid aan te melden via isabelle.ponteville@arch.be of telefonisch via 02/556 92 11.

19 april 2018 – Filosofiedag Thomas Hobbes (Leiden, Nederland)

Op donderdag 19 april 2018 organiseren De Debatten, een initiatief van de Vrije Universiteit Brussel en de Leidse universiteit, voor de zevende keer een symposium voor rechtsfilosofen en rechtshistorici. Ditmaal staat de persoon van Thomas Hobbes (1588-1679) centraal.

Het programma werd bekendgemaakt. Het symposium gaat door in de Faculteit Rechten van de Universiteit van Leiden, Steenschuur 25, 2311 ES Leiden. Indien u deze dag wenst mee te maken, dan schrijft u zich best in via maarten.colette@vub.be of g.h.a.versluis@law.leidenuniv.nl. Deelname kost €25, doctoraatsstudenten en studenten mogen gratis deelnemen.

23-26 april 2018 - 1st Conference on Frisian Humanities (Leeuwarden, Nederland)

De Fryske Akademy organiseert het eerste Fries Geesteswetenschappelijk Congres (*Conference on Frisian Humanities*) in Stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden, van 23 tot en met 26 april 2018, als onderdeel van het project *Lân fan taal van Leeuwarden-Fryslân 2018*. Het congres is een forum voor wetenschappelijk debat over taal en cultuur in de Friese landen, nu en in het verleden en in internationaal perspectief, met het doel om van gedachten te wisselen over empirische, methodologische en theoretische kwesties.

De Conference on Frisian Humanities bestaat uit een serie van vier symposia – over Taal en Taalkunde, Letterkunde, Middeleeuws Friesland en Meertaligheid – waar zo'n honderd lezingen worden gehouden.

Op 23 en 24 april zal de nadruk liggen op middeleeuws Friesland, meer specifiek op de volgende drie thema's:

- Middeleeuws Friesland 1000-1500
- Rechtscultuur in Friesland (middeleeuwen, tot 1700) met een focus op de invloed van Romeins en canoniek recht in Friesland
- Mythologie van de Friese Vrijheid

Zie voor meer informatie, aanmelden en voorlopig programma: www.fryske-akademy.nl/nl/frisianhumanities

25 april 2018 – Het Belgische privaatrecht tot een ruïne herleid? De gevolgen van de Eerste Wereldoorlog voor het Belgische privaatrecht (Leuven, België)

Op donderdag 25 april 2018 verzorgt dr. Sebastiaan Vandenbogaerde binnen het kader van de Leuvense Rechtshistorische Lezingen een presentatie met als titel *Het Belgische privaatrecht tot een ruïne herleid? De gevolgen van de Eerste Wereldoorlog voor het Belgische Privaatrecht*. Waarover gaat het?

Lange tijd hield de Belgische rechtshistoriografie zich afzijdig in het onderzoek naar de gevolgen van de oorlog van 1914-1918 op het nationale recht. Vooral het Belgische privaatrecht blijft in de schaduw staan. Nochtans rapporteerden juristen toen al over de onmiskenbare impact van de oorlog en de bezetting op verschillende rechtstakken zoals het overeenkomstenrecht, het personen- en familierecht, en het erfrecht. De lezing biedt een overzicht van de rechtstreekse en onrechtstreekse invloed van de Eerste Wereldoorlog op het Belgische privaatrecht - in de brede zin van het woord - gebaseerd op de Belgische besluitwetten, de Duitse verordeningen, de parlementaire voorbereidingen, doctrine en toenmalige rechtspraak.

11-12 mei 2018 - Congres "Construction et déconstruction des territoires de l'Antiquité au Brexit", Société internationale d'histoire du droit et des institutions des pays flamands, picards et wallons (Arras, Frankrijk)

Zoals in de Call for Papers aangekondigd, organiseert de *Société d'Histoire du Droit et des Institutions des Pays flamands, picards et wallons* op 11 en 12 mei in de citadel van Arras de internationale conferentie rond het thema *Construction et déconstruction des territoires de l'Antiquité au Brexit*. Op die bijeenkomst kan eenieder juridische documenten van allerlei pluimage bespreken over talrijke onderwerpen zoals land- en zee grenzen, grenzen van jurisdicties, taalkundige grenzen, juridisch regionalisme en nationalisme, enz.

17 mei 2018 - Symposium Parisian Peace Treaties (1919-1920 and the emergence of modern international law) (Tilburg, Nederland)

Aan de Tilburg University Law School wordt een symposium georganiseerd rond de Vredesverdragen van Versailles (1919-1920) en de opkomst van het moderne internationale recht. Het [programma](#) is nu bekendgemaakt. Zij die interesse hebben om deel te nemen betalen daarvoor een bijdrage van €50. U kan ook plaatsnemen aan tafel voor een afsluitend diner in de Auberge du Bonheur, waarvoor u ook €50 betaalt. U registreert uw aanwezigheid op de conferentie en/of diner online via de [website](#). Alles gaat door in lokaal C186 op de campus van Tilburg University, Warandelaan 2, Tilburg. Indien u nog vragen heeft, neem gerust contact op met het secretariaat frw.per.secretariaat@uvt.nl

17-18 mei 2018 - Colloquium Pensée politique et propriété, XXVIème Colloque International de l'AFHIP (Toulouse, Frankrijk)

De jaarlijkse bijeenkomst van de *Association Française des Historiens des Idées Politiques* gaat door in Toulouse op 17 en 18 mei 2018. Het programma kan u [hier](#) terugvinden.

24-27 mei 2018 – Journées internationales de la société d’histoire (Bologna, Italië)

Van 24 tot en met 27 mei 2018 organiseert de *Société d’Histoire du Droit* in Bologna een conferentie over het juridisch onderwijs. U kan vanaf nu kennis nemen van de praktische zaken op de [website](#) alwaar u ook het programma kan terugvinden en, indien het programma u aanspreekt, u zich ook kan inschrijven.

15 juni 2018 – Afscheidsrede Prof. dr. A.M.J.A. Berkvens (Maastricht, Nederland)

Op 15 juni 2018 spreekt prof. dr. Louis Berkvens aan de Universiteit van Maastricht zijn afscheidsrede uit als hoogleraar rechtsgeschiedenis. Daarna legt hij zijn ambt neer en treedt toe tot het emeritaat. Nadere informatie volgt.

28-30 juni 2018 – Conferentie *Laws across Codes and Laws Decoded* (Parijs, Frankrijk)

Van 28 tot en met 30 juni 2018 gaat in de Franse hoofdstad de tweejaarlijkse conferentie van de *European Society for Comparative Legal History* door. Het centrale thema is *Laws across Codes and Laws Decoded* en de organisatie is in handen van de *École Normale Supérieure* onder leiding van prof. dr. Jean-Louis Halpérin.

Het programma is bekendgemaakt en kan geconsulteerd worden op de [website](#) van de *European Society for Comparative Legal History*. Er werd ook een [Facebookpagina](#) aangemaakt.

19 oktober 2018 – Emeritaatsviering van Prof. Dr. Laurent Waelkens (Leuven, België)

Ook professor Laurent Waelkens gaat dit jaar op emeritaat. Op 19 oktober 2018 vindt om 18 uur aan de KU Leuven zijn emeritaatsviering plaats. Meer details worden naderhand bekendgemaakt.

Varia

Vacatures University of Helsinki

In Helsinki is prof. dr. Kaius Tuori op zoek naar twee postdoctoral onderzoekers en twee doctoraatsstudenten voor zijn ERC-project *Law, Governance and Space: Questioning the Foundations of the Republican Tradition*. Zij zullen onderzoek doen naar het Romeinse republikenisme. Archeologen en (rechts)historici met een expertise in het Romeinse recht worden aangemoedigd om te postuleren voor 15 april 2018.

Meer informatie is te vinden op volgende websites: <http://www.spacelaw.fi>

<https://www.helsinki.fi/en/open-positions/postdoctoral-researchers-spaces-of-roman-republicanism>

<https://www.helsinki.fi/en/open-positions/doctoral-students-spaces-of-roman-republicanism>

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar [de redactie](mailto:de.redactie). Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be